

STATISTIK OM ISOLATIONSFÆNGSLING

I forlængelse af ændring af reglerne om varetægtsfængsling i isolation i 2000 blev det besluttet, at der skal gennemføres en løbende statistikindsamling, således at Justitsministeriet årligt modtager oplysninger om anvendelsen af isolationsfængsling.

I det følgende redegøres for de statistiske oplysninger for år 2012. Data til brug for statistikken er indhentet af Rigsadvokaten og bearbejdet af Justitsministeriets Forskningskontor.

1. Datagrundlaget

Oplysninger til brug for denne statistik er tilvejebragt ved, at de enkelte politikredse er anmodet om at indberette samtlige *afsluttede isolationsfængslinger* i 2012. Indberetningen omfatter oplysninger om isolationsfængslingens varighed, den fængsledes alder samt arten af den kriminalitet, den isolationsfængslede er sigtet for.

Oplysningerne stammer fra udtræk fra POLSAS i de enkelte politikredse, idet politikredsene anvender et særligt registreringsmodul for isolationsfængslinger.

2. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger

Der er modtaget oplysninger om i alt 132 afsluttede isolationsfængslinger i 2012, jf. tabel 1.

Tabel 1. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger, 2001-2012.

	Antal isolationsfængslinger
2001	553
2002	501
2003	476
2004	580
2005	532
2006	475
2007	273
2008	327
2009	210
2010	127
2011	186
2012	132

Som det ses af tabellen, har antallet af isolationsfængslinger varieret noget, men har de fleste år frem til 2006 har ligget på ca. 500 årlige isolationsfængslinger. I 2007 var antallet noget mindre, hvilket kan hænge sammen med en lovændring fra 1. januar 2007, som har sigtet på at reducere brugen af isolationsfængsling. Desuden kan det efterslæb, retsreformen måtte have medført, have influeret på mindskningen. Fra 2007 til 2008 ses en stigning på 20 pct. i antallet af isolationsfængslinger, men dette følges af et markant fald (på 36 pct.) fra 2008 til 2009 og endnu et markant fald fra 2009 til 2010 (på 40 pct.). Fra 2010 til 2011 er det sket en stigning på 46 pct., men i 2011 er der dog stadig tale om et relativt lille antal isolationsfængslinger, nemlig i alt 186. Fra 2011 til 2012 er antallet af isolationsfængslinger faldet med 29 pct. fra 186 til 132 isolationsfængslinger og ligger dermed på et relativt lavt niveau.

Faldet i isolationsfængslinger fra 2011 til 2012 angår især sager om manddrab og forsøg herpå samt forbrydelser vedrørende våben, idet førstnævnte er faldet fra 48 til 15 isolationsfængslinger, mens sidstnævnte er faldet fra 16 til 5 isolationsfængslinger, jf. tabel 4. Dette afspejler en mindskning både i antallet af sigtelser for manddrab og forsøg herpå og i antallet af sigtelser i sager vedrørende våben fra 2011 til 2012, men faldet i isolationsfængslinger er dog for begge kriminalitetstyper noget mere markant end faldet i antal sigtelser.

3. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt efter politikreds

I 2012 blev 2,4 pct. af de varetægtsfængslede blev anbragt i isolation.²

Tabel 2. Udviklingen i antallet af isolationsfængslinger i forhold til antal varetægtsfængslinger, 2001-2012.

	Andel varetægtsfængslinger med isolation
2001	9,5 %
2002	8,2 %
2003	7,7 %
2004	9,8 %
2005	9,2 %
2006	8,0 %
2007	4,6 %
2008	5,3 %
2009	3,2 %
2010	1,9 %
2011	2,8 %
2012	2,4 %

² Beregningerne for de tidligere år er baseret på ikke-opdaterede oplysninger om påbegyndte varetægtsfængslinger i stedet som i 2012 på opdaterede, afsluttede varetægtsfængslinger, hvorfor oplysningerne over årene, jf. tabel 2, ikke er helt sammenlignelige. Et ensartet beregningsgrundlag ville give en større andel isolationsfængslede i de tidligere år.

I 2012 var varigheden af isolationsfængslingerne i 47 pct. af tilfældene på indtil 14 dage, mens yderligere 40 pct. varede fra 2 uger og til og med 6 uger. De resterende 13 pct. varede mere end 6 uger, jf. tabel 3. Ingen isolationsfængslinger varede mere end 3 måneder.

Tabel 3 viser, at Bornholms Politi har den største andel isolationsfængslinger i forhold til antallet af varetægtsfængslinger, idet 37,8 pct. af de varetægtsfængslede har været anbragt i isolation. Også i de tidligere år har Bornholms Politi ligget højt med hensyn til anvendelse af isolationsfængsling. På andenpladsen ligger Københavns Politi, hvor 4,0 pct. af varetægtsfængslingerne i 2012 har været forbundet med isolationsfængsling, mens der for Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi er tale om 2,9 pct. – den tredjestørste andel isolationsfængslinger i forhold til antal varetægtsfængslinger.

Tabel 3. Antallet og varigheden af isolationsfængslinger og antallet af varetægtsfængslinger fordelt på politikreds 2012.*

Politikreds	Varetægtsfængslinger	Afsluttede isolationsfængslinger	Andel isolationsfængslinger i forhold til varetægtsfængslinger	Varighed af isolationsfængslinger						
				1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage-3 mdr.	over 3 mdr.
Nordjylland	284	8	2,8 %	0	5	3	0	0	0	0
Østjylland	387	2	0,5 %	0	2	0	0	0	0	0
Midt- og Vestjylland	414	0	0,0 %	0	0	0	0	0	0	0
Sydøstjylland	237	0	0,0 %	0	0	0	0	0	0	0
Syd- og Sønderjylland	431	5	1,2 %	0	3	1	0	0	1	0
Fyn	311	6	1,9 %	1	3	2	0	0	0	0
Sydsjællands og Lolland-Falster	276	8	2,9 %	0	3	1	0	0	4	0
Midt- og Vestsjælland	330	4	1,2 %	0	3	1	0	0	0	0
Nordsjælland	457	4	0,9 %	1	3	0	0	0	0	0
Københavns Vestegn	341	0	0,0 %	0	0	0	0	0	0	0
København	2.002	81	4,0 %	6	18	28	17	12	0	0
Bornholm	37	14	37,8 %	6	8	0	0	0	0	0
I alt	5.507	132	2,4	14	48	36	17	12	5	0

* Oplysninger om antal varetægtsfængslede stammer fra Rigsadvokaten og angår afsluttede varetægtsfængslinger.

Tabellen viser også, at isolationsfængslingerne i København er længerevarende end i dem i de øvrige politikredse, idet andelen af isolationsfængslinger på over to uger er større i denne politikreds end i de øvrige. Dette kan hænge sammen med, at København både har relativt mange og relativt komplicerede sager med narkotikakriminalitet, idet andelen af isolationsfængslinger vedrørende narkotikakriminalitet dels er større i Københavns politikreds og dels varer længere end i andre politikredse.

4. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger

Tabel 4 viser sammenhængen mellem isolationsfængslingens varighed og den kriminalitet, de isolationsfængslede er sigtet for. Den gennemsnitlige varighed af alle isolationsfængslingerne i 2012 var 24 dage, hvilket svarer til gennemsnittet i de to foregående år.

De fem tilfælde af mere end otte ugers isolationsfængsling angår sigtelser for hhv. smugling og salg af narkotika. I gennemsnit har de fem isolationsfængslinger været i 77 dage. Manddrab og forsøg herpå indtager en førsteplads med hensyn til varigheden af isolationsfængslingen med et gennemsnit på 33 dage, men isolationsfængslede for narkotikakriminalitet i gennemsnit har været vare-tægtsfængslet i isolation i 25 dage. I øvrigt bemærkes, at den gennemsnitlige varighed af isolationsfængslinger for manddrab, røveri, anden berigelse og narkotikakriminalitet var længere i 2012 end i 2011, mens den gennemsnitlige varighed for sager vedrørende terrorisme og våben var noget længere i 2011 end i 2012.

Tabel 4. Kriminalitetens art sammenholdt med varigheden af isolationsfængslinger, 2011 og 2012.

Kriminalitetens art	Varighed af isolationsfængslinger										
	1-7 dage	8-14 dage	15-28 dage	29-42 dage	43-56 dage	57 dage – 3 mdr.	over 3 mdr.	I alt 2012	I alt 2011	Gennemsnit i dage 2012	Gennemsnit i dage i 2011
Manddrab og forsøg herpå	1	2	6	0	6	0	0	15	48	33	28
Vold og trusler m.v.	2	3	0	0	0	0	0	5	4	11	11
Seksualitetsforbrydelser	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	6
Røveri	0	1	0	0	0	0	0	1	7	13	10
Anden berigelse	0	2	1	0	0	0	0	3	6	16	11
Narkotikakriminalitet	11	33	22	17	6	5	0	94	100	25	24
Våben	0	5	0	0	0	0	0	5	16	11	18
Terrorisme	0	2	7	0	0	0	0	9	3	22	107
Andre straffelovs-overtrædelser	0	0	0	0	0	0	0	0	1	-	6
I alt	14	48	36	17	12	5	0	132	186	24	24

Det samlede antal dages isolationsfængsling i 2012 var på 3.182 dage mod 4.535 i 2011 og 3.083 i 2010. Det samlede antal dages isolationsfængsling er faldet med 30 pct. fra 2011 til 2012.

5. Isolationsfængsling af unge under 18 år

Der var i 2012 ingen personer under 18 år, der var isolationsfængslede.

6. Nye længstetider for isolationsfængslingen

Ifølge reglerne om isolationsfængsling må isolation ikke finde sted i et samlet tidsrum af mere end 14 dage, såfremt sigtelsen angår en lovovertrædelse, der ikke kan medføre fængsel i 4 år (retsplejelovens § 770 c, stk. 1), ikke i mere end 4 uger, hvis lovovertrædelsen kan medføre fængsel i mindst 4 år, men under 6 år (stk. 2), og ikke i mere end 8 uger, hvis lovovertrædelsen kan medføre fængsel i 6 år eller derover (stk. 3). Der kan dog af retten undtagelsesvis dispenseres fra 8-ugers reglen, hvis lovovertrædelsen forventes at medføre fængselsstraf på mindst 2 år (stk. 3).

I 2012 har der været tre isolationsfængslinger i sager, der angår lovovertrædelser, der i normale tilfælde ikke kan medføre fængsel på 4 år eller derover. I ét af disse tilfælde har isolationsfængslingen været mere end de 14 dage, loven foreskriver som maksimum. Denne sag omhandler tyveri (indbrud i virksomhed) og er fra Sydsjællands og Lolland-Falsters politi.

Alle de øvrige 129 isolationsfængslinger i 2012 angår lovovertrædelser, der kan medføre mindst 6 års fængsel. Heraf varede fem isolationsfængslinger som nævnt mere end 8 uger, og samtlige angår narkotikakriminalitet. Fire af dem er fra Sydsjællands og Lolland-Falsters politi, og disse er i sag sammen vedrørende salg af narkotika (§ 191, stk. 1). Herudover er der en enkelt sag om smugling af narkotika (§ 191, stk. 2) fra Syd- og Sønderjyllands politi.